

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, Curaçao, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, Aruba. — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

27 Juni Carácas van New-York.
27 „ Harrison „ Liverpool.
27 „ Maracaibo „ Maracaibo.
7 Juli Royal Mail „ Southampton

CALENDARIO.

Juni.

21. 4º DOM. despues di Pentec.
22. LUNA. S. Paulino, ob.
23. MARTES. Sta. Aguiquina. v. 1 m.
24. RAZON. Nacementos di S. Juan Baut.
25. HUEBES. S. Adelberto, Levit.
26. VIERNES. Stoe. Juan i Pablo, nun.
27. SABRA. S. Guillermo, ob.

STAND DER MAAN.

V. M. 27 Juni 6 ure 42 m. A. M.

Opkomst der Zon:

24 Juni 5 ure 37 m.

Ondergang der Zon:

24 Juni 6 ure. 23 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

29 Juni Philadelph. naar New-York.
30 „ Duitschest. „ Hamburg.
1 Juli Maracaibo „ Maracaibo.

DE INVLOED

van het

NEUTRALE GODSDIENSTLOOZE ONDERWIJS

op de

MAATSCHAPPIJ.

In onze dagen heeft men zich verbeeld, en velen verkeeren nog in die dwaze meening, dat beschaving zonder godsdienst zeer wel mogelijk is — eene beschaving dus, uitsluitend gegrond op mensche-lijke kennis en wetenschap. Zij hebben gezegd: „Laten wij het volk onderrichten; het leeren lezen, schrijven en rekenen; het onderwijzen in geschiedenis en aardrijkskunde, in natuurkunde en natuurlijke historie, in wis-, meet-, teeken- en sterrekunde, in chemie, geologie, geognosie, cosmogenie en nog eenige andere wetenschappen, en wij zullen een volk gevormd hebben, dat kundig, matig, werkzaam, zuinig, eenvoudig, beschaafd en bescheiden zal zijn — in één woord; een MODELVOLK.”

En de wijze mannen togen vol ijver aan het werk: nieuwe scholen werden gebouwd; nieuwe onderwijzers, pasklaar gemaakt in de nieuwe door 't Rijk gestichte fabrieken, moesten er komen, nieuwe boeken geschreven, nieuwe methoden uitgevonden, — en zoo zou het aanschijn der aarde veranderd worden.

Zoo is het in Nederland gegaan, zoo ging het ook in andere landen, maar overal met hetzelfde resultaat. Hoe weinig bevredigend, of liever hoe bedroevend die uitkomsten zijn, kan men thans alle dagen in de bladen van de meest uiteenlopende richting lezen.

„Kennis is macht”, heeft lord Bacon gezegd, maar hij heeft niet gezegd: „kennis is wijsheid of deugd.” Kunnen lezen, schrijven, rekenen enz. is op zich zelve noch goed, noch kwaad; men bezit daarmee een vermogen, hetwelk naar het gebruik, dat men er van maakt, en de richting, welke men er aan geeft, zoowel in goeden als in kwaden zin, het werktuig kan worden van een onmetelijken

invloed en macht op het mensche-lijk leven en de maatschappij.

Juist hier vindt men de aan-ouzen tijd zoo bijzonder eigen noodlottige en schier onherstelbare dwaling. Men verbeeldt zich, dat het genoeg is het kind te leeren lezen, schrijven en rekenen met nog eenige andere weten-schappen, zonder het een steun te geven tegen en het te bewaren voor de sophismen en de leugens, welke de pers overal met eene onberekenbare vruchtbaarheid over de maatschappij uitstort. Men denkt, dat het mensche-lijk ver-stand, als men het ongehinderd zijn eigen weg laat bewandelen, zich de voor zijn geluk zekerste en veiligste kundigheden en het beste onderwijs zal kiezen, evenals eene koe zich als bij instinct het lekkerste en voedzaamste gras uitzoekt.

Wie kan dwaas genoeg zijn, zou men mogen vragen om te gelooven, dat het genoeg is een kind te leeren lezen (dit in ruimeren zin) en het dan aan zich zelf over te laten, zoodat het alles wat onder zijn bereik komt: rijp en groen, goed en kwaad, zal gaan verslinden? Is dat het middel om de wetenschap te bevorderen, de zeden te verbeteren, de rede tot een helder bewustzijn te brengen? Is er iets zekerder, dan dat zulk een systeem op het grootste deel van 't mensche-lijk een gevaarlijken en noodlottigen invloed zal uitoefenen? Zou de mensch daardoor niet eerder bedorven dan beter gemaakt, niet eerder tot wanorde gedreven dan er voor bewaard worden? Zou hij alzoo niet afkeerig worden van elke ernstige en nuttige inspanning en zich meer aangetrokken gevoelen voor de beuzelachtige aanloksele eener maar al te vaak gevaarlijke lectuur? Neen, kennis zonder godsdienst is een onding, en dat heeft men ten allen tijde en in alle landen zoo wel begrepen, dat men, waar het mogelijk was, de opvoeding der jeugd aan de bedienaars van den gods-

dienst heeft overgelaten. Door deze zending van den priester, door zijn bijzonder en rechtstreeksch toezicht op het onderwijs heeft men gewild, dat hij over de richting, welke het te nemen heeft, zou waken, en dat hij het door zijne voortdurende waakzaamheid behoeden zou voor den invloed van het bederf, dat eene te groote uitbreiding van de wetenschap zou kunnen veroorzaken ter plaatse, waar men alles aan de kennis en niets aan de wijsheid zou willen geven.

Dat deze eenvoudige waarheid in vergetelheid geraakt is, is waar; maar even waar is het, dat daardoor de volken rechtstreeks tot hun verderf en ondergang gevoerd worden. Onder de voorstanders van dat onderwijs waren er en zijn er nog, dat erkennen wij, die door een edel denkbeeld, maar dat in den grond een dwaalbegrip is, geleid werden; zij geloofden, en sommigen gelooven dat in hunne onnoozelheid nog, dat men, om de maatschappij te hervormen, om den voortgang van het kwaad te stuiten, om de politieke systemen der volken te verbeteren, niet anders te doen had dan het volk eene vrije en zoo weinig mogelijk met den godsdienst samenhangende opvoeding te geven, en dat hiertoe alleen noodig was: het te leeren lezen en het daarna de gelegenheid te geven zich voor niets of voor weinig geld zooveel mogelijk door lectuur te ontwikkelen. Dit mag in den grond eene loffelijke meening zijn, welke door velen te goeder trouw werd en nog wordt aangehangen, toch geeft zij blijken van eene volkomen onbekendheid met het werkelijke leven. Wat toch is er het resultaat van geweest? Juist datgene, wat de theoretici niet vermochten te voorzien en wat een gewoon mensch met een weinig gezond verstand en ondervinding gemakkelijker voorspellen kon. Een groot gedeelte der maatschappij heeft zich met eene geweldige begeerlijkheid op alles geworpen, wat de

zinnen prikkelt, streelt en verleidt; men houdt zich bezig met kinderachtigheden en beuzelarijen in plaats van met dingen, die de ziel verheffen, edele gevoelens inboezemen, welke den mensch in zoovele omstandigheden des levens waarlijk van nut kunnen zijn; men heeft de geschiedenis geminacht om fictie's en romans te verzinnen; men heeft de wetenschap verlaten voor de lectuur van het dagblad en zijn catechismus vergeeten voor roovers- en liefdegeschiedenissen.

Zelfs de ijverigste voorstanders van die verspreiding van wetenschap en kennis zullen genoodzaakt zijn te bekenen, dat dit het practische resultaat is geweest van deze opvoeding zonder beginsel en doel. Zonder verklaring van deze even ware als algemeene oorzaak, zonder inachtneming van den ongemeen grooten invloed van dit nieuwe bestanddeel onzer maatschappij, zou het moeilijk, zoo niet onmogelijk zijn, zich behoorlijk rekenschap te geven van de buitengewone verontzadelijking, welke men bijna overal waarneemt. Deze ongebondenheid en dat bederf tasten niet alleen de gouvernementen aan; ook de eerediensten, de zedeleer en zelfs de grondslagen, waarop de maatschappij rusten moet, verkeeren in het grootste gevaar. Onge-lukkig, en deze handelwijze is het meest karakteristieke van onzen tijd, zijn de teekenen van bederf duidelijk waar te nemen bij alle standen, voornamelijk in de groote centra der bevolking. Daar, in de volkrijke steden, onder de groote massa's heeft het zedenbederf vooral zijn zetel opgeslagen, en van daar verspreidt het zich straalsgewijze naar kleinere plaatsen en zelfs, helaas! naar het platteland en zijne bevolking.

„En”, zegt een beroemd Engelsch schrijver, „het is de schoolmeester, die als het ware deze mo-lantschheid inent.”

Dit is een hard woord, een streng oordeel; maar wanneer men

het gewicht van deze zaak in ernstige overweging neemt, is dat oordeel niet strenger, dan het vereischt. Ieder, die weet wat het volk leest en hoe het er toe gekomen is, dat het juist dat leest, en daarover nagedacht heeft, zal de zaak in quaestie onder geen ander en gunstiger oogpunt kunnen brengen of zich in minder krachtige termen uitdrukken. Men zou zich kunnen verbeelden, dat er eenige overdrijving in het spel is, opzichts den trap van beuzelachtigheid, absurditeit en aanmatiging, waarop die pers staat, wanneer men de dagelijkse bewijzen daarvan niet voor oogen had. „Intusschen zit het kwaad in den grond niet in deze gedrochtelijke literatuur,” zegt hij elders, „ook niet in de vruchtbaarheid dier pers, maar het heeft zijn oorsprong in het lager onderwijs, in die opvoeding zonder God. De schoolmeester heeft deze besmetting gezaaid, welke geheel het zedelijk systeem der maatschappij doet waggelen en haar onfeilbaar zal ten gronde richten, als zij niet tot het Christelijk opvoedingsbeginsel terugkeert.”

En op eene andere plaats: „De nationale scholen met hun opvoedingssysteem zonder God hebben de leerlingen gedemoraliseerd; van daar het algemeen zedenbederf onzer eeuw. Reeds het enkele feit, dat men dagelijks deze menigte kinderen uit de laagste standen bij elkander brengt, zonder vooraf een op godsdienstige gronden gebaseerd stelsel van opvoeding vastgesteld te hebben, waardoor zij een waarborg moeten bezitten tegen de verspreiding van de slechte beginselen, welke het grootste deel van huis uit meebrengt, rechtvaardigt mijne bewering; het bewijst zelfs, dat zij er als 't ware voor beschikt worden tot de misdaad; dat heeft de onderzinking mij geleerd.”

De *Bath-Herald* zegt in een lang artikel over deze zelfde stof:

„Dit opvoedings-systeem bestaat alleen uit eene lange reeks van proefnemingen, welke de een na de ander mislukt zijn. Wij doen een beroep op alle eerlijke waarnemers: laten zij het zeggen of de archieven der gerechtshoven niet aantoonen, dat de misdaden zich op eene schromelijke wijze vermenigvuldigd hebben onder die klassen, waar men den oorsprong van het kwaad niet aan onwetendheid toeschrijven kan; of wij, sedert men het getal scholen vermeerderd en het onderwijs zulk een uitbreiding gegeven heeft, sedert het land (Engeland) als overstromd wordt door een vloed van populaire geschriften, niet drie miljoen armen, bedelaars, dieven en zedeloze vrouwen hebben enz.”

Wij zouden hier nog veel kunnen bijvoegen, o. a. de statistieke opgave van den *Uniers Religieux* over de vermeerdering van misdaden, sedert het onderwijs zulk eene richting genomen heeft; doch het bovenstaande moge voor het oogenblik voldoende zijn.

Wij besluiten met de woorden van een vermaard Fransch schrijver, die zegt: „Het onderwijs, zal het waarlijk nuttig zijn, moet een godsdienstigen grondslag hebben. De menschenlijke wetenschappen zijn slechts werktuigen, waarvan men zich ten goede en ten kwade kan bedienen. Met deze werktuigen maakt zich de deugd nuttiger, maar met dezelfde werktuigen wordt de ondeugd vreeselijk.”

(Maashode).

IN MEMORIAM.

De heer **Agustin Bethencourt**, het achtbare hoofd der Firma op wier drukkerij ons Blad verschijnt, is Zondag middag plotseling aan zijne echtgenoot, aan zijne kinderen en aan zijne talrijke vrienden door den dood ontrukkt. De Overledene bekleedde een invloedrijke plaats in onze Curaçaosche maatschappij, waarin hij zich door geestkracht en arbeidzaamheid tot een aanzienlijke positie heeft weten

op te werken. De adel van den Spanjaard straalde immer uit zijne woorden en daden. Voor alles wat edel was en het welzijn van de Kolonie dienen kon, had hij steeds een kernig woord van aanmoediging of toejuiching, wat meer zegt, zijn hulpvaardige medewerking over. De Katholieke Instellingen alhier kunnen alle van zijne bescherming en ondersteuning gewagen, terwijl de arme bevolking, sinds een vijf en twintigtal jaren, zijnen naam als dien eens Vaders met liefde en dankbaarheid uitspreekt.

De Redactie van den „Amigoe di Curacao” is het aan Don **Agustin Bethencourt** verschuldigd, na diens verscheiden de treurende Weduwe en zielsbedroefde Kinderen te troosten door eene betuiging van oprechte deelneming in hun smartvol verlies, en zich met hen allen te vereenigen in de vurige bede: dat Gods barmhartigheid de ziel van den dierbaren Overledene doe rusten in vrede.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 18n Juni 1885.

De Heer **J. P. E. Gorsira**, benoemd tot lid der commissie van Schatting der grondeigendommen op dit eiland voor de jaren 1885-1887.

De met verlof alhier aanwezige 2e Luitenant der Infanterie van het Oostindisch leger, **L. A. Ferguson**, tijdelijk gedetacheerd bij de compagnie Infanterie alhier.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

De muntstukken alhier bekend onder den naam van *Soles* zijn eergisteren gedaald van f 2,25 tot f 2.— De Hypotheekbank moet in dezen het sein gegeven hebben; het bestuur van de Spaar- en Beleenbank en alle handelshuizen alhier regelen sedert hunne betaling volgens dien koers.

— Volgens de nieuwe regeling van den dienst der *Royal Mail* zullen de booten dier *Company*, voor de vaart op West-Indië bestemd, van 1° Juli om den anderen Donderdag van Southampton naar *Barbados* vertrekken.

— ZATERDAG jl. was het 25 jaren geleden, dat de Eerwaarde Mère van het R. K. Weeshuis op Habai, zuster Aurelia, in de Orde van den H. Franciscus was getreden. Vele jaren van haar religieuze leven heeft de Eerwaarde Zuster in deze Kolonie doorgebracht, en ruim 16 jaren lang verzorgt zij in het R. K. Gesticht op Habai de Curaçaosche weesmeisjes. Het moest dus dien dag wel feest zijn in het Weeshuis. De dankbaarheid der weezen openbaarde zich dan ook op de hartelijkste wijze; terwijl van verschillende zijden zorg werd gedragen, dat de kinderen een prettigen dag hadden. Onderscheidene Eerwaarde Heeren en Paters kwamen de Jubilaris hunne gelukwensen aanbieden. Geve de goede God, dat Zuster Aurelia als waardige dochter van den H. Franciscus nog vele jaren tot heil van de Curaçaosche weesjes moge werkzaam wezen!

— In het begin dezer week zijn op het eiland Bonaire twee personen plotseling overleden. — De droogte aldaar blijft aanhouden; hevige windvlagen woeden er in de laatste 10 dagen.

(Partic. Corresp.)

WOENSDAG 's nachts is de Duitse bark *Hebe*, van Hamburg met bestemming naar deze haven, op de Oost-kust van Bonaire gestrand en geheel vergaan. De kapitein en verdere bemanning zijn gered en gisteren morgen hier aangekomen.

VRIJDAG, 19 Juni, had des avonds in de R. K. Kerk van den H. Rozenkrans te Pietermaai de treffende plechtigheid plaats van de Inzegening der 14 Lijdens-staties. Talrijke geloovigen en vele andersgezinden woonden met godsvrucht en eerbied deze indrukwekkende ceremonie bij. Alvorens tot de Inse-

ning over te gaan, verklaarde Z. D. Hoogw. Mgr. H. J. A. van Ewijk, den heiligen oorsprong, de beteekenis en het doel van den *Heiligen Kruisweg*. Na de plechtigheid werd er een Pontificaal Lof gehouden, waarin de Zeer Eerw. Heer C. Blommerde alsmede de Hoog Eerw. Pater Vicaris C. Reijnen en de overige Paters van Pietermaai assisteerden.

Men kan de Rozenkrans-Kerk te Pietermaai, naar onze bescheiden meening, ondanks enkele harer onvolmaaktheden in bouwstijl en uitvoering, niet slechts de schoonste van de kerken onzer Kolonie noemen, maar haar zelfs onder de fraaiste rekenen, die in den verren omtrek onzer eilanden verrijzen.

Een gering aantal jaren eerst staat deze kerk daar, en toch heeft het ruime rijzige gebouw niet weinig aan schoonheid gewonnen door de veelvuldige en kostbare stoffage, waarmede het, dank zij der mildheid zoo wel van katholieken als andersgezinden van hier en elders, langzamerhand versierd en verrijkt is geworden. Een warme hulde werd gisteren avond door Z. Doorl. Hoogwaardigheid in Zijne predikatie gebracht aan de weldoeners dier kerk, en in 't bijzonder aan de Katholieken van Nederland, die hun geloofsgenooten hier op Curaçao menigmaal zoo mild en offervaardig gedenken. De onlangs uit Nederland toegezonden Kruisweg danken wij aan de hooggevaardeerde tusschenkomst van den Z. E. Heer L. Reijnders Pastoor der H. Dominicus-kerk te Rotterdam.

Men moet de kerk maar zijn binnentreden, wanneer zij in feesttooi is, zoo als nog jongstleden Zondag onder het Octaaf van H. Sacramentsdag bij gelegenheid van de plechtige processie; haar binnentreden, wanneer het licht uit de talloze armen der fijn bewerkte gothische kroonlusters, vereenigd met dat van een groot aantal candelabres, zijne tooverachtige glansen en reflecties langs de fiere gothische bogen tot boven onder 't hooge en in Toscaanschen middeleeuw-stijl bewerkte dakgewelf in volle stroomen uitgiet; wanneer dat fantastisch, weefsel van lichten en schaduwen, over grooten klein altaar, over preekstoel en communiebank, of over die rij van gepolychromeerde beelden heengeworpen, de schoonheid van den stijl waarindat alles zuiver bewerk is nog meer doet uitkomen; — om Pietermaai's kerk in hare volle waarde te kunnen schatten.

Prijkt de kerk zelve daar als een bewijs der vrijgevigheid van Z. d. H. Mons. H. J. A. van Ewijk, prijken in de kerk die prachtige preekstoel en communiebank en beelden en bronzen kroonlusters ten bewijze der mildheid der Curaçaonaars — zoowel katholieken als andersgezinden, — daar staan ook het fijne St. Dominicus-altaar en andere kleinere menbelen [zooals candelabres, candelabres, afsluitingen van doopkamer, enz.] ten bewijze der gulle belangstelling van den Provinciaal of andere Paters van de Hollandsche Provincie der Dominicaner Orde.

Wederom werd voor eenige dagen de kerk met een kostbaar sieraad begiftigd: wij bedoelen de thans ingezegende Lijdens-staties, die, ofschoon slechts betrekkelijk nieuw, wijl zij reeds jaren de parochiekerk van 't Steiger te Rotterdam tot sieraad verstrekten, toch voor ons Eiland werkelijk nieuw en kostbaar zijn. Men mogt tot nu toe in deze Kolonie nergens in onzen kerken olieverschilderijen als kruisweg-staties ontmoeten. Hier heeft men niet alleen olieverschilderijen voor zich, maar nog wel originele van een zeer verdienstelijken Belgischen schilder. De stijl, waarin de staties bewerkt zijn, verschilt ongetwijfeld van dien der kerk en van de meeste harer meubelen; iedereen toch begrijpt, dat men het in Koloniën zoo streng niet met de getrouwheid aan stijl kan nemen. In allen geval, de oorspronkelijke verdiensten van het kunstwerk komen hierdoor niet te vervallen. Inderdaad al zag het oog van den kunstcriticus liever die breede vakken

van het gothisch gebouw georneerd met fresco's of paneelen in den trant der middeleeuwsche school van Umbrië, Toscane of Siena; al stuit het een weinig, onder die verheven bogen, welke daar rustig en statig in ranke zuivere lijnen ten hemel rijzen, het woelige en onrustige der naturalistische Hollandsche of Vlaamsche school te ontmoeten; toch zou men partijdig en onrechtvaardig zijn, zoo men ook deze richting hare onschatbare verdiensten wilde ontzeggen, die soms in het oog van den oningewijde nog groter zijn dan die der eerste. En in dien trant der Hollandsche en Vlaamsche school zijn de nieuwe staties bewerkt niet alleen, maar verdienstelijk zelfs bewerkt. In sommigen erkent men schoone imitaties (bijna copieën) van den Vorst der Vlaamsche schilderschool; ja, wat de studie der anatomie, de natuurlijkheid en levendigheid der actie, het spel van licht en bruin, de harmonie en keuze der kleuren, het kneden met verwen betreft, moet men het den schilder tot zijne eer nageven, dat hij zijne meesters begrepen en verstaan heeft.

Geen wonder, dat zulk een kostbaar sieraad, als deze staties, door de Eerw. Paters van Pietermaai en hunne Parochianen met vreugde en dank is ontvangen en dat die Kruisweg door den indruk die hij op den aanschouwer maakt, nog voor menigen geloovige een bron van godsvrucht en verdienste zal zijn.

NEDERLAND.

Uit Karlsbad werd den 21n Mei bericht, dat H. M. de Koningin met Prinses Wilhelmina naar Teplice zou vertrekken. De kuur aldaar zal 4 weken duren, terwijl Z. M. de Koning den 12n of 13n Juni, nadat zijn kuur in Karlsbad geëindigd is, zich rechtstreeks daarheen begeven zal.

— Den 24n der vorige maand werd H. M. door de tegenwoordigheid van geest van baron Taets Van Amerongen voor een verwonding bewaard. Bij de Sofiabrug deed men den wagen omkeeren; een paard drukte daarbij den disselboom naar binnen, waardoor H. M. zou getroffen zijn, wanneer de kamerheer niet bij tijds het paard bij den teugel gegrepen had.

— Dr. Londen bezoekt den Koning geregeld om half zeven 's morgens en half negen 's avonds. Z. M. verzekerde hem, dat hij, na zich gedurende 10 dagen aan de kuur te hebben onderworpen, de goede gevolgen er van reeds duidelijk bespeurde.

— De heer Rooseboom, afgevaardigde voor Arnhem, heeft den 27n Mei aan de Kamer medegedeeld, dat hij zijn ontslag als zoodanig neemt. Dientengevolge zou den 18n Juni eene verkiezing te Arnhem moeten gehouden worden. Hetzelfde wordt spoedig in een naburig district tegemoet gezien.

— De heer J. J. L. Ten Kate heeft van de Regeering de opdracht ontvangen tot het schrijven eener cantate, die uitgevoerd zal worden bij gelegenheid van de opening van het Rijksmuseum.

— Z. H. Paus Leo XIII heeft aan Z. Doorl. Hoogw. den Coadjutor Mgr. Boermans den titel verleend van *Bisschop van Thermopylis*.

— De heeren professoren Martin en Neervoor van de Pol zijn van hun onderzoekingsstocht in de West-Indiën, den 27 Mei behouden in het Vaderland teruggekeerd.

BUITENLAND.

ROME, 21 Mei. — Heden is een brief verschenen van Z. H. den Paus, waarbij de geestelijken worden aangespoord tot eene grondige studie der letteren, en waarbij tevens de aanstaande vestiging wordt aangekondigd van leerstoelen voor Grieksche, Latijnsche en Italiaansche Letterkunde in het Romeinsche Seminarium.

LONDEN, 9 Juni. — Het ministerie Gladstone is gevallen. De grootste verwarring heerschte in Englands binnenlandsche politiek. — Tot op 19 Juni was de kabinets-quest nog niet geregeld. — De Mahdi is

wonemens met groote strijdkrachten op te treden. — Generaal Wolseley heeft geprotesteerd tegen de ontvoering van Soedan door de Engelsen. Dit protest veroorzaakt groote sensatie.

Op den 3n Mei zijn te *Hinckley* weder de Kerk en school geopend door de Paters Dominicanen. Zeven en twintig jaren lang was die school een College voor Katholieke jongens. De school is thans geheel nieuw opgetrokken en belooft het beste voor de toekomst.

MADRID, 9 Juni. — De Cholera, die sedert eenige weken te Castellon, la Plana, Valencia en op eenige andere plaatsen is uitgebroken, heeft ook hier ettelijke slachtoffers gemaakt.

PARIS (tot 12 Juni). — Eene motie van Mgr. Freppel om de studenten der Seminariën van R. K. Geschiedenis vrijstelling van den krijgsdienst te verleen, is verworpen.

Den 9n Juni is de vrede tusschen Frankrijk en China geteekend. Het protectoraat van Frankrijk over Annam wordt door China erkend.

Nu het bericht algemeen verspreid is, dat de Fransche Regeering bij decreet heeft vastgesteld, het Pantheon weder aan zijne vroegere bestemming terug te geven ten einde Victor Hugo er in begraven zou kunnen worden, rijst erover velen de vraag: Wat is dan toch het Parijsche Pantheon? Het is niets minder dan de kerk van de H. Genoveva, patrones van Parijs; zij is gebouwd door den architect Soufflot onder de regeering van Lodewijk XV, die er den eersten steen van legde. Soufflot stierf 11 jaar later in 1780, zonder zijn meesterstuk voltooid te zien. Soufflot zelf was de eerste, die er in begraven werd. Onder Napoleon I werd het gebouw eerst voltooid. De eerste beruchte vrijheidsheld, die er a begraven werd, was Mirabeau. In den 4den April 1791 stierf. Er is voor iedere begrafenis echter een decreet der regeering noodzakelijk, van daar dat de regeering dier dagen een decreet uitvaardigde, waarbij bepaald werd dat Mirabeau in de kerk van de H. Genoveva zou begraven en die kerk aan den Katholiken eeredienst zou onttrokken worden. Achtereenvolgens werden op dezelfde wijze bijgezet de werblifselen van Marot, Voltaire, Rousseau, Lepelletier, Saint-Tarnaux etc. Napoleon III heeft in 1853 voor het laatst een decreet gevaard, waarbij de kerk van de H. Genoveva weer aan den Katholiken eeredienst werd teruggeschonken en een afzonderlijk kapittel van de H. Genoveva werd opgericht, belast om te bidden voor Frankrijk en voor de dooden, die in de grafkelders der kerk zijn begraven. Sinds dien tijd is er niemand in het Pantheon meer bijgezet, en er was dus thans weer een nieuw decreet der regeering noodig om het lijk van Victor Hugo aldaar te begraven. Dat decreet nu, waarop de minister van buitenlandse zaken in de Kamerzitting zinspeelde, toen hij zeide dat de Regeering zich omtrent die quaestie eerst verstaan moest, is in het *Journal officiel* gepubliceerd, gelijk de Telegrammen ons reeds gemeld hebben.

Het decreet is tweeledig; in het eerste wordt bepaald, dat de kerk van de H. Genoveva aan hare tegenwoordige bestemming zal worden onttrokken, en in het tweede dat het lijk van Victor Hugo er in begraven zal worden. Het is voorafgegaan door een rapport van den minister van schoone kunsten aan den President der Republiek, waarin gezegd wordt dat de kerk van de H. Genoveva noch een diocesaankerk, noch een parochiekerk is. De Katholieke eeredienst wordt er noch geregeld, noch op wettige wijze uitgeoefend.

Tegen deze maatregel der Regeering is door den Aartsbisschop van Parijs krachtig en ernstig protest geteekend. Op dit protest heeft de Minister van Binnenl. Zaken een heftig en brutaal antwoord gegeven. Zonder aan de redenen van het protest recht te laten wedervaren,

spreekt de minister geheel in den stijl van v. Bismarck. De *New-Y. Algem. Z.* schrijft dan ook terecht boven deze nieuwstijding het woord *Kulturkampf*. In 1881, toen er insgelijks sprake was van de kerk van de H. Genoveva aan den Katholiken eeredienst te onttrekken, protesteerde de Aartsbisschop eveneens tegen een votum der Kamer door een brief, die gepubliceerd is geworden.

Het lijk van Victor Hugo is gebalsemd door dr. Cornil, geassisteerd door de beide doctoren Gernalssée en Emile Allix. De operatie heeft twee uren geduurd. De overledene laat een enorm fortuin na. Men spreekt van 6 millioen frs. waarvan drie millioen bij Rothschild en de rest bij de Belgische Bank gedeponeerd is. De onroerende goederen zijn hier niet onder berekend. Hij moet twee testamenten hebben nagelaten. Een daarvan, dat wij hier laten volgen, werd den 2n Augustus 1883 door Victor Hugo aan den heer Vacquerie ter hand gesteld en moest daags na zijn dood geopend worden.

Het is van den volgenden inhoud: „Ik geef 50,000 francs aan de armen;

„Ik verlang in hun lijkwagen naar het kerkhof te worden gebracht;

„Ik weiger het gebed van alle kerken;

„Ik vraag een gebed aan alle zielen;

„Ik geloof in God.”

VICTOR HUGO.

Zoo men ziet, is het meer een schriftelijke geloofsverklaring dan een testament. Daarbij is er ook nog een zoogenaamd geheim testament. De tekst daarvan schijnt nog niet gepubliceerd, maar men weet dat er eene bepaling in voorkomen moet, volgens welke een millioen moet worden afgezonderd voor de oprichting van een nog niet bepaald liefdewerk. Het testament moet overigens uit politiek, philosophisch en sociaal oogpunt zeer ingewikkeld zijn.

— Communistische woelingen van ernstigen aard hebben bij Victor Hugo's begrafenis niet plaats gehad. Meer dan een millioen personen waren bij die gelegenheid op de been.

Curaçao, 19 Juni 1885.

Mi muy apreciado Amigoe Ipi.

Lo mi ta contentoe, si bo ta aki. Awor nos tin masjar falta di bo. Bisá mi, Ipi no por fica un ó dos luna menos na Hoelanda? Mi ta kere, koe luna di October ta net un bon tempoe pa bini, keré mi, mi amigoe, nos mester di bo; pasobra hende coe bon cabez, manera bo, por ta masjar util den es tempoe i lo ta picar koe bo ta perde tantoe tempoe na biaha. Mi no ta bisa, koe bo biaha ta maloe, ma mi ta kere, koe asina lo bo ta mas útil aki na Curaçao.

Ora bo a sali fol aki punta capital tabata Verordening di School. Ta na 15 di otro luna, koe segun es Verordening lo nan coeminda un school nobo trahar na Pietermaai net dilanti Plaza di Naar. Manera bo sá ta un school di placa, koe meste ta pagar toer tres luna adilanti coe placa di papel ó siviliana cerca Kolonialen Ontvanger. Esaí lo ta un dificultad masjar grandi pa hopi majornan. Ipi, mi por papia di un administrador di school també, ma lo bo puntrá mi: Kiko ta es administrador di school? i ta kende koe tin es puesto? Wel lo mi splicá bo, tende bon.

Un poco despues koe Ipi á sali aki for, mi por a mandá bo notici, koe Inspecteur a cai manera tjoemboe. Coe majoria di Voto Koloniale-Raad e pobercito a sali fol Verordening; ma mira kiko awor ta socedé! Schoolcommissie ta hinké den un Huishoudelijk Reglement ma; pa miedoe koe Koloniale-Raad mirando un, koe nan a ninga su poder grandi den cuenta di school, lo saca es sjon, koe nan no kier, afor, pa miedoe mi dici koe esaí lo socede, a parce un mascarada: number, inspector a bira administrador. Administrador poderoso! Ma mi ta kere, koe miembronan di Kolonialen Raad a reconocé bao di mascara unbé, i nan toer, hombernan di valor, lo no permití koe un cos socedé contra Verordening di Kolonialen Raad é koe Schoolcommissie tin poder mas poder koe Kolonialen Raad.

Mi dici, koe es administrador ta poderoso.

Ipi, leza noema bon es Reglement di Schoolcommissie i lo bo mira, koe mi no ta exagera.

Ta é koe ta dirigi toer cos; ta é koe ta percurá pa cuenta di school, pa boski, pa kweekeling pa toer cos casi den masjar poco cos é ta depende di Schoolcommissie. Un cos só: é no por gasta mas placa pa school koe begrooting ta concede. Mi no por bisa awor kende tin mas poder: é e administrador koe nos tin awor, é e inspecteur koe Kolonialen Raad a ninga. Awor kende ta es administrador? lo bo puntrá mi. E mes, koe semper nan a bisa koe lo bira inspecteur, es ta, meneer Hamelberg. Wel mi no ta contra, koe meneer Hamelberg tin es puesto, ma lo mi ta contra, si lo nan doené es 1500 florin, koe mi a tende, koe nan a pidi pa es puesto. Es placa toch ta hopi pa nos pover Curaçao; i.....Ma larga para es cuenta, pa contá bo un otro mas bon di tende.

Mientra Gobierno a traha su cos, Católiconan no a sinta ketoe. Sin koe ni hende por a corda, nan ta bai habri un school Católico particular di 1, 2 i 3 Afdeeling. Es nobo a cai manera un donder fol cielo. Ta na es, camina nan tabatin Casino, na Otrobanda, koe nos ta bin haja nos school.

Es School ta bao di un Schoolcommissie di Padernan manera bo por leza den *Amigoe di Curaçao* mes. Tende awor mas ainda.

Dia Sabra pasar nos Huerfanan católico, koe ta bao di judanza; cuidao maternal di Zusteran, a celebra un fiesta chikito. Nan tabata celebra jubileo di nan Mère Rev. Soeur Aurelia, koe 25 anja pasar a consagré na Dios den Orde di San Francisco. Tabata un fiesta simpel, ma bonitoe. Ai, mara un dia nan por comprendé koe e sacrificio, koe es Zusteran ta doena pa nan prógimo, ta sali fol e fuente divino, koe ta—nos santa religion!

Cuenta di placa a lamanta es dianan un revolucion na Curaçao. Dos, tres comerciante a sera cabez huutoe; nan a camina rond coe un papel, i sol a perde su 25 cents. Nan ta calcula, koe mas di 60,000 florin Curaçao a perde.

Hopi bon burger a haja un pérdida grandi. Sin duda es bahamentoe di sol no ta contra ley, ni directamente contra hustici, ma ningun lo bisa koe tal hecho ta merce aprobacion. Koe gobiernoe ta culpabel di esaí, no ta cos di papia, pasobra ta un ley, koe meste tin pa stroba cos asina. Pakiko nos no tin nos placa? Nos placa, koe no por circula den ningun otro tera koe aki. Podeseer kitamentoe di 30 perc. lo bin drecha es cos, ma ki dia esaí lo socede? Nan ta papia hopi camina: “bien liger Venezuela lo kita 30 perc.”, pero mi amigoe ta tanto tempoe koe nan ta papia asina caba, koe mi no ta spera esaí pa awor.

Es revolucion di placa a lamanta masjar balor di letra. Letra Americano a subi té na 24, 25 perc. Awor nan dici, koe es lettran lo baha. Lo nos mira, si nan ta baha 12½ perc. anto ta bon, ma no tin muchoe speranza; podeseer lo nan baha den es dianan un dos ó tres perc. pa subi despues mas ainda. Dios sá si, ora comerciantenan koe saca toer nan sol afor, a ricibi nan bon hopi na valor di un florin, koe lo nos no tende trobe, koe nan a subi. Ipi, ta picar koe Gobierno no ta misji den cos asina.

Mi tin ainda algun cos di scribi, ma mi no tin tempoe mas. Té despues. Mi a coeminda Martinus di Papaya, koe a pidi mi di coemindá bo na su nomber.

Adios.

Bo Amigoe,
COBI.

MOVIMIENTO MARITIMO.

(De la Oficina-Marítima).

ENTRADAS.

Junio 13.

Goleta holandesa *Otiia*, de Rio Hacha, carga huesos y cueros.

Junio 14.

Balandra holandesa *Flor de Mayo*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Nevermind*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Junio 15.

Vapor americano *Maracaibo*, de Maracaibo, con carga para Nueva York.

Vapor de guerra holandés *Bonaire*, de Bonaire.

Bergantin goleta americana *Mascotte*, de Nueva York, carga: diverso.

Bergantin inglesa *Emma Smith*, de Antigua, en lastre.

Goleta haitiana *Helena*, de arribada.

Junio 16.

Vapor americano *Valencia*, de La Guaira y Pto. Cabello, con carga para Nueva York. Vapor inglés *Californian*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 411 bultos para ésta y 57 para Maracaibo.

Goleta holandesa *Arend*, de Aruba, carga: aloé.

Goleta venezolana *9 de Agosto*, de La Vela de Coro, carga: café, cueros, ganado. Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carga: sal y leña.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga: sal y leña.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra venezolana *Aurora*, de Pto. Cabello via Bonaire, carga: frutas.

Balandra holandesa *Phenix*, de Bonaire, carga: dividive.

Junio 17.

Vapor americano *Philadelphia*, de Nueva York, con carga para Maracaibo y para ésta.

Goleta venezolana *Gran Canal*, de Pto. Cabello, carga: huesos, papelones y carbon.

Goleta holandesa *Gouverneur van den Brandhof*, (paquete) de St. Thomas, en lastre.

Junio 18.

Vapor venezolano *Lola*, de La Vela de Coro. Balandra holandesa *Caweta Christ*, de Bonaire, en lastre.

Junio 19.

Goleta venezolana *Thetis*, de La Guaira, en lastre.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Junio 20.

Vapor inglés *West Indian*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 447 bultos para ésta y 18 para Maracaibo.

Balandra venezolana *Djalma*, de Pto. Cabello, carga: cal.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.

SALIDA.

Junio 13.

Goleta colombiana *Lamia*, para Rio-Hacha. Goleta venezolana *Restauradora*, para Barcelona.

Junio 15.

Bergantin goleta americana *Onolaska*, para Manzanilla de Cuba.

Bergantin goleta inglesa *Curaçao*, para Nueva York.

Junio 16.

Vapor inglés *Californian*, para Cartajena y Colon.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, para Aruba.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Nevermind*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Flor de Mayo*, para Bonaire.

Junio 17.

Vapor americano *Valencia*, para Nueva York.

Junio 18.

Vapor venezolano *Lola*, para Maracaibo.

Goleta venezolana *Julia*, para Barcelona.

Balandra venezolana *Avelina*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Amistad*, para Bonaire.

” ” *Zephyr*, ” ”

Balandra holandesa *Zilia*, para Bonaire.

Junio 19.

Vapor de guerra holandés *Bonaire*, para la mar.

Vapor americano *Maracaibo*, para Maracaibo.

Bergantin inglesa *Emma Smith*, para la costa.

Goleta holandesa *Arend*, para Aruba.

Goleta holandesa *Perla*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Phenix*, para Bonaire.

Balandra holandesa *San Juan*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Estrella*, para Bonaire.

Balandra venezolana *Susana*, para Pto. Cabello.

PARA PARTIR.

Vapor inglés *West Indian*, hoy para Cartajena y Colon.

Vapor americano *Philadelphia*, hoy para Pto. Cabello.

Goleta venezolana *9 de Agosto*, hoy para La Vela de Coro.

Goleta venezolana *Carolina*, hoy para La Vela de Coro.

Goleta holandesa *Brillante*, hoy para Barcelona y Cumaná.

Goleta colombiana *Mauricia*, hoy para Rio-Hacha.

Goleta holandesa *Esos*, hoy para Cumaná.

PROGRAM

VAN DE
Katholieke Bijzondere School voor
Jongelingen

TE
OTROBANDA

OP HET EILAND CURAÇAO.
(Nederlandsche Antillen).

1. Deze School voor Jongelingen staat onder het bestuur en toezicht der Commissie voor Katholieke Scholen, alhier door Z. D. Hoogw. Mgr. H. J. A. van Ewijk, Bisschop van Camaco en Apostolisch Vicaris van Curaçao, ingesteld.

2. Het onderricht op deze school is verdeeld in LAGER, MIDDELBAAR en HOOGER ONDERWIJS.

3. Het LAGER ONDERWIJS omvat:
- a. Lezen.
  - b. Schrijven.
  - c. Rekenen.
  - d. Beginselen der Nederlandsche taal.
  - e. Beginselen der Aardrijkskunde.
  - f. " der Geschiedenis.
  - g. " der Vormleer.
  - h. Godsdienstig Onderricht.

Nota. Aan kinderen van Spaansche Familien worden ook de Beginselen der Spaansche taal onderwezen.

4. Het MIDDELBAAR ONDERWIJS omvat behalve Lezen, Schrijven en Rekenen:

- a. Nederlandsche taal.
- b. Spaansche taal.
- c. Aardrijkskunde.
- d. Geschiedenis van Nederland en zijn Koloniën.
- e. Gewijde Geschiedenis.
- f. Algemeene Geschiedenis.
- g. Vormleer.
- h. Rekenkunde.
- i. Gymnastiek.
- k. Zingen.
- l. Godsdienstleer.

5. Het HOOGER ONDERWIJS is de voortzetting en uitbreiding van het Middelbaar Onderwijs, en omvat daarenboven:

I. Verplichte Leervakken.

- a. Nederlandsche letterkunde.
- b. Engelsche taal.
- c. Stel- en Meetkunst.
- d. Natuurkunde.
- e. Teekenen.
- f. Kerkelijke Geschiedenis.

II. Vrije Leervakken.

- g. Fransche taal.
- h. Latijnsche taal.
- i. Proefondervindelijke Natuurkunde.
- k. Boekhouden.
- l. Muziek.
- m. Wijsbegeerte.

6. De Schoolgelden, die op het einde van elke maand per kwitantie worden geind, zijn:

Voor een leerling van het Lager Onderwijs.....2 gld. per maand.
Voor een leerling van het Middelbaar Onderwijs....4 gld. per maand.
Voor een leerling van het Hooger Onderwijs.....6 gld. per maand.

Voor de leerlingen van het Hooger Onderwijs, die het onderricht in de Latijnsche taal ontvangen, wordt daarenboven 2 gld. en voor hen, die de lessen der overige vrije leervakken bijwonen, 1 gld. per maand betaald voor elk dezer vakken.

7. Voor leerlingen, die niet tot de Katholieke Godsdienst behooren, is het bijwonen van het Godsdienstig Onderricht, van de lessen in de Godsdienstleer en Kerkelijke Geschiedenis niet verplichtend.

8. De Lessen worden gegeven: dagelijks, behalve op Zaterdag, Zondag en op verplichtende Katholieke Feestdagen, en wel vóór den middag van half negen tot half elf, van elf tot twaalf uur;—en na den middag van half twee tot half vier.

9. In het jaar worden twee Vacantiën gegeven: de eerste, van acht dagen, omtrent het Paaschfeest; de tweede, van drie weken, tegen het einde van het jaar.

10. Op het einde van elk Schooljaar zal een openbaar Concours der

leerlingen van het Middelbaar en Hooger Onderwijs plaats hebben; en zullen ook de Ouders en Voogden in kennis gesteld worden betreffende het Gedrag, den IJver en de Voorzorg hunner kinderen of pupillen.

11. Ouders en Voogden, die mochten verlangen, dat aan leerlingen geheel of gedeeltelijk kost en inwoning verstrekt wordt van wege de Commissie, gelieven zich hiervoor tot een der Leden te wenden. De Commissie hoopt eenmaal in staat te zijn een INTERNAAT op te richten.

12. De Lessen in de verschillende leervakken zullen gegeven worden door den HEERw. Heer Dr. M. A. BARALT en den WEED. Heer B. H. J. HUIJKE, met de noodige assistentie.

13. De Commissie zal zorgen, dat de regels der wellevendheid worden onderwezen, en beschouwt het als haar bijzondere taak de opvoeding en beschaving der leerlingen zoo veel mogelijk te bevorderen.

14. Belangstellenden, die omtrent dit PROGRAM inlichtingen mochten verlangen, gelieven zich te wenden tot een der Leden van de Commissie.

15. Ouders en Voogden, die inlichtingen omtrent hun kinderen en pupillen wenschen te vernemen, of omtrent dezen hunne verlangens willen kenbaar maken, wenden zich eveneens tot een der Leden van de Commissie.

Curaçao, den 15 Juni 1885.

De Commissie voornoemd.

H. J. REIJNEN, Voorzitter.

B. TH. J. FREDERIKS.

F. E. C. KIECKENS.

AVISO.

Los que suscriben, Miembros de la Comisión de Escuelas Católicas, nombrada aquí por Su Ilmo. Ob. H. J. A. VAN EWILK, tienen el honor de poner en conocimiento de los Habitantes de la Colonia Curaçao, que el día 1º de Julio próx. v. se abrirá una Escuela Particular para Niños en Otrobanda, Calle Ancha nº 23 (antes Casino).

Las clases serán servidas por el Rmo. Sr. Dr. M. A. BARALT y el Sr. B. H. J. HUYKE con la asistencia necesaria. La Instrucción de este Plantel, divididas en Primaria, Secundaria y Superior, comprende también los diversos ramos prescritos en el último Decreto para la Enseñanza en la Colonia Curaçao en las escuelas de III, II y I Sección.

Las pensiones serán: Para la Instrucción Primaria f2; para la Secundaria f4; para la Superior f6 al mes.

Los Padres y Tutores que quierán poner sus niños en esta Institución ocurrirán á la casa de los infrascritos.

Los interesados, que necesiten algun ejemplar de los PROGRAMAS, pueden obtenerlo dirigiéndose á cualquiera de los Miembros de la Comisión, al domicilio del Agente ó á la Oficina del „Amigoe di Curaçao."

Curaçao, Junio 16 de 1885.

R. J. REIJNEN, Presidente.

B. TH. J. FREDERIKS.

F. E. C. KIECKENS.

St. Jozels-gezellen Vereeniging

Buitengewone Algemene Vergadering

Dinsdag 23 Juni 1885.

Namens het Bestuur

AURELIO ALVAREZ.

Secretaris.

ATENCION.

Na toer jieuw di Corsou, Bonaire i Aruba, toemadó die snuif, koe sin ningoen excepion tabata semper masjar kontentoe koe e boon i doesji snuif die fabrieka di Sjoon Kobus Naar kwa (segun testament na mie poder) a keda die legitima herencia pa mi esposo i koe mi a erf di djie ocho anja pasar, mi ta avisa koe mi no a enkanga ni na Iya, ni Lavinia, ni Eliza ni Pietjie pa swendel riba caja snuif die mi fabrieka; pasaba no ta noder di hasi esai koe koos boon.

Mi ta haci e advertensie aki pa hoestoe no paga pa pekadoor, pasobra segoen mi ta informá koe oen heende koe yama Iya Dandandi koe a bini deen mi koerá, na oen da ta beende mi snuif, pa spekocla keen i keen sa koempra cerka mi algoen liber di snuif pa bai detalia (beende pa plaka) i e la boeska ne laatste dia nan aki di ganja e heende nan aji i toer poeblied koe snuif koe e ta beende ta di mi, e no ta bisa esai asina kla mas pasobra mi a bisé koe si e siegie asina lo pasé maloe, pe sai e ta bini awor koe trastoe i e ta bisa ta snuif di deen koerá, ta snuif die Pietermaai pa baauw, ta snuif die famija.

Mi ta soeplika na toer heende pa no keré koe un fabrieka koe ta sina bieuw koe mas di sesenta anja i koe deen toer e tempoe ahi a haci oen snuif tantoe boon i di tantoe goestoe di hinteer pocbloe por di oen golpi bien beende i swendel oen koos koe segoen Shi Charlotte disi ta pone heende hablá só. Ees koe no ke ta ganjá, si nan ke koempra na hapi ó na polo meester toema oen poko molesto die manda koempra mi snuif deen hangchi di Sjoon Kobus na poenda cerka Martina Naar i den mi koerá na Pietermaai cerka Olai Vos; si nan ta koempra na polo só nan meester pidi na Scharlo, Otrabanda i otro locga mas mi firma di autorisacion cerka detaija door nan.

VIUDA J. J. NAAR

TA DI BENDE.

Pa motibo di salimentoe foi tera ta di bende algun MUEBLE BON CONSERVA, COS DIGLAS, etc. Ta dia luna dia rason i dia viernes, mainta di 9 ora té 11 ora, i atardi foi 4 té 6 ora hende por bin mira nan na cas mees di es koe ta scirbi aki bao.

Curaçao, 28 di Mei 1885.

DEW. C. F. A. MOORREES.

AANKONDIGING.

De Ondergeteekenden, Leden der Commissie voor Katholieke Scholen, alhier door Z. D. Hoogw. Mgr. H. J. A. VAN EWILK ingesteld, hebben de eer den Ingezetenen van de Kolonie Curaçao bekend te maken, dat op den 1sten Juli e. k. een Bijzondere School voor Jongelingen zal geopend worden te Otrobanda in de Bredestraat N° 23 (voorheen Casino).

De Lessen zullen door den Hoogerw. Heer Dr. M. A. BARALT en den WEED. Heer B. H. J. HUYKE met de noodige assistentie gegeven worden.

Het Onderwijs dezer Instelling, verdeeld in Lager, Middelbaar en Hooger Onderwijs, omvat ook de verschillende leervakken, die volgens de jongste Verordening, regende het Onderwijs in de Kolonie Curaçao, in de scholen van Afdeeling III, II, en I onderwezen worden.

Het schoolgeld voor het Lager Onderwijs bedraagt f 2.—; voor het Middelbaar Onderwijs f 4.—, voor het Hooger Onderwijs f 6.— in de maand.

Ouders en Voogden, die hunne kinderen of pupillen op deze Inrichting wenschen te plaatsen, gelieven zich te vervoegen ten huize van een der ondergeteekenden, waar ook voor de Belangstellenden een PROGRAM verkrijgbaar is.

Curaçao, 16 Juni 1885.

De Commissie voornoemd:

H. J. REIJNEN, Voorzitter.

B. TH. J. FREDERIKS.

F. E. C. KIECKENS.

Reunion di Companjero di S. José.

Reunion general extraordinario
Dia Martes 23 di Juni 1885.

Na nomber di Bestuur
AURELIO ALVAREZ.
Secretario.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van gouden en zilveren voorwerpen, beleend bij de Spaar- en Beleenbank van 1 Juli t/m 31 December 1882, onder Nos. 973 t/m 5331 S, wordt voortgezet op Donderdag 25 Juni a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der interesten.

Curaçao, 30 April 1885

De Voorzitter,

(w. g.) M. P. CURIEL

ANUNCIO.

Beendemoentoe na fiendiesji di PREENDANAN koe tien plaka ta riba nan na Spaar- i Beleenbank, ees ta eesnan fo di 1e di Juli te 31 di December di 1882, di N° 973 te 5331 S, lo tien loega Djaweebs, dia 25 di Juni koe ta bini i dlanan koe ta sigi.

Ta pidi eesnan koe debe riba e preendanan ai di paga nan intres afin di evita nan beendemoentoe.

Corsouw, 30 di April 1885.

President,

M. P. CURIEL

Te koop gevraagd:

1000 Roode Klinkers of Waalsteen; lang 8½ Eng. duim, breed 4½ duim, hoog 2 duim 1 streep.

Aanbiedingen met opgave van prijs worden ingewacht bij de Redactie van deze Courant.

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt & Co.